

ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОГО СКЛАДНИКА ІК-КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛІВ

Наявність знань та умінь щодо використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі є однією з вимог сучасного викладання.

Найважливішою умовою використання ІКТ в освітньому процесі є забезпечення формування належного компетентнісного рівня усіх учасників освітнього процесу.

Упровадження компетентнісного підходу в закладах загальної середньої освіти (ЗЗСО) обґрунтовано у вітчизняній нормативній базі [1,2].

Однією з ключових компетентностей вчителя визначено цифрову (ІК-компетентність) [4], яка охоплює інформаційну грамотність, медіаграмотність, комунікацію та співпрацю, створення цифрового контенту (зокрема програмування), кібербезпеку та інтелектуальну власність, що стосується вирішення проблем та критичного мислення.

Питанням формування та розвитку ІК-компетентності педагогів присвячені дослідження українських науковців: В. Ю. Бикова, І. А. Зязюна, Р. С. Гуревича, Н. В. Морзе, Л. А. Картошової, О. Г. Кузьмінської, О. В. Овчарук, С. О. Сисоєвої, О. М. Спіріна та ін.

Компетентнісний підхід також передбачає формування ключових комплексних міжпредметних компетентностей.

В рамках дослідницького проєкту ЄС DigComp центром Digital Dannelsе, який займається цифровізацією освіти, було розроблено колесо цифрових компетентностей (рис.2). Метою якого є огляд того, які цифрові

компетенції існують, а також конкретні рекомендації щодо їх вдосконалення [5].

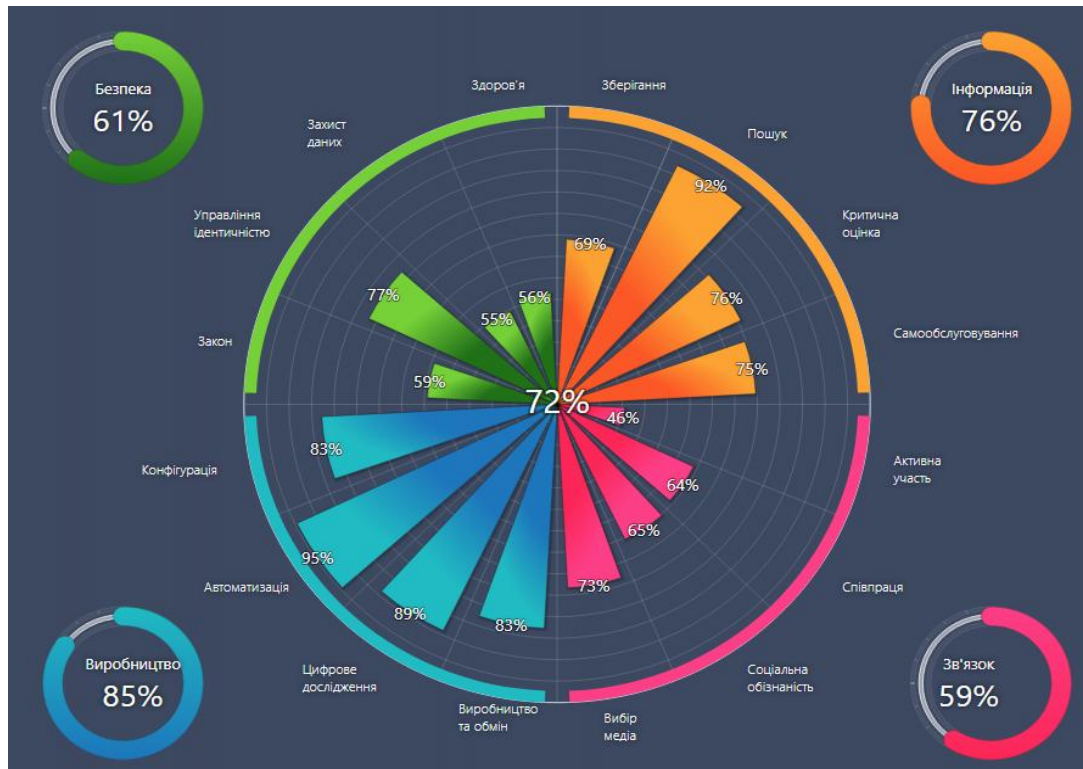

Рис. 2. Приклад колеса цифрових компетентностей [5].

Однією зі складових колеса цифрових компетентностей є здоров'я. Саме наявність відповідних знань, умінь, навичок здоров'язбережувального використання ІКТ, переконаність у доцільності дотримання необхідних заходів і обмежень, а також мотивація до цього дозволяє створити підґрунтя для безпечного використання цифрових засобів не лише під час викладання, а й у побуті та дозвіллі [3].

У результаті дослідження визначено, що здоров'язбережувальне використання ІКТ доцільно розглядати в межах ІК-компетентності як один з її компонентів, оскільки:

1. Ефективна робота з ІКТ неможлива без знання й дотримання норм та вимог до їхнього здоров'язбережувального використання.

2. Формування компетентності щодо здоров'язбережувального використання ІКТ має передувати власне їхньому безпосередньому використанню в освітньому процесі;

3. Формування компетентності щодо здоров'язбережувального використання ІКТ має проходити одночасно з навчанням із використання програмно-апаратних засобів.

Запропоновано обрати інтегровану характеристику двох компетентностей: здоров'язбережувальної та інформаційно-комунікаційної – здоров'язбережувальний складник ІК-компетентності (ЗСІКК) вчителів.

Під формуванням ЗСІКК вчителів розуміється цілеспрямоване набуття ними здатності усвідомлено здійснювати низку розроблених заходів щодо педагогічно виваженого та безпечного використання ПАЗ в освітньому процесі. Передбачається набуття сукупності відповідних знань, умінь і навичок, ставлення, переконань, мотивації, спрямованих на збереження фізичного та психічного самопочуття і здоров'я. Сформованість цієї компетентності дозволяє створити підґрунтя для свідомого й безпечного використання ПАЗ вчителями не лише в освітньому процесі, а й у позаурочний час, в побуті й дозвіллі.

Таким чином, розвиток ЗСІКК вчителів дозволить сформувати й в учнів здатність, знання, уміння, навички, розуміння, ставлення та мотивацію до здоров'я збережувального використання ІКТ.

Література. 1. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-%D0%BF>. 2. Наказ Міністерства освіти і науки України № 36 про затвердження типової освітньої програми організації і проведення підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладами післядипломної педагогічної освіти, (2018). URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovoyi-osvitnoyi-programi-organizaciyi-i-provedennya-pidvishennya-kvalifikaciyi-pedagogichnih-pracivnikiv-zakladami-pislyadiplomnoyi-pedagogichnoyi-osviti>.

-
3. Здоров'язбережувальне використання програмно-апаратних засобів учнями 5-х – 9-х класів у закладах загальної середньої освіти : монографія. Теорія та методика навчання математики, фізики, інформатики. – Кривий Ріг. 2018. Том XVI. Випуск 2 (45) : спецвипуск «Монографія у журналі». – 250 с.
4. DigComp 2.0: Система цифрової компетентності громадян. (2016). URL:<https://drive.google.com/file/d/1HkpSqv3ehhjfIot6WwOH1nASR5zBXNL7/view>
- 7.The Digital Competence Wheel. URL: <https://digital-competence.eu/>

УДК 378.147:159.9

*Фалько К. О., Ачкасова О. В.
г. Харків, Україна*

ФОРМИРОВАНИЕ СОЦИАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ У БУДУЩИХ СПЕЦИАЛИСТОВ-ЛИДЕРОВ

Для успешного современного специалиста недостаточно обладать базовыми знаниями. Социуму необходимы специалисты, готовые к включению в дальнейшую жизнедеятельность, способные практически решать встающие перед ними жизненные и профессиональные проблемы. Это во многом зависит не только от профессиональных знаний, умений и навыков, но также и от социальной компетентности будущего специалиста. Современный специалист, управляющий персоналом в любой отрасли, должен обладать многими качествами, и одними из значимых являются социальные качества. Будущий специалист-лидер должен уметь призывать, привлекать людей, направлять их на выполнение задач для достижения успеха в команде. Кроме этого, он должен уметь поддерживать, сохранять, развивать, способствовать личностному росту всех членов коллектива. Любая организация нуждается в том, чтобы их специалисты, помимо различных профессиональных качеств, обладали социальными качествами, социальной компетентностью. Проведенное в 2014 году